

The background of the page is decorated with several wavy lines in shades of blue. A light blue wave is in the top right corner. A large, dark blue wave starts from the left and curves across the middle of the page. Another light blue wave is on the right side, partially overlapping the dark blue one. A small, bright blue wave is in the bottom left corner.

Jaarverslag 2022
SER Overijssel

Inhoud

1	Inleiding door de voorzitter	5
2	Missie, doelstellingen, taken.....	7
3	Werkwijze	7
3.1	Samenstelling.....	7
3.2	Uitbrengen van adviezen	8
3.3	Afstemming met diverse organisaties.....	9
4	Adviestrajecten 2022	10
4.1	Adviesonderwerpen	10
4.2	Advies 'De transitie naar circulaire economie is mensenwerk'	10
4.2.1	Adviestraject	10
4.2.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS	12
4.2.3	Vervolgstappen	12
4.3	Brede welvaart/ Sustainable Development Goals	12
4.3.1	Adviestraject	12
4.3.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS	13
4.3.3	Vervolgstappen	13
4.4	Advies 'Kennisvalorisatie: kennis durven vragen en delen'	13
4.4.1	Adviestraject	13
4.4.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS	14
4.4.3	Vervolgstappen	14
	<i>Figuur 4: Presentatie over het SER-advies kennisvalorisatie voor Konnect in Assen.</i>	14
4.5	Een menselijk perspectief op digitalisering in Overijssel	15
4.5.1	Adviestraject	15
4.5.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS	15
4.5.3	Vervolgstappen	15
4.6	Sociale innovatie	16
4.6.1	Adviestraject	16
4.6.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS	16
4.6.3	Vervolgstappen	16
4.7	De maatschappelijke en economische impact van cultuur en de creatieve sector	17
4.7.1	Adviestraject	17

	4.7.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS.....	20
	4.7.3	Vervolgstappen.....	20
	4.8	Platteland vitaal! De gemeenschap centraal in het provinciaal beleid.....	20
	4.8.1	Adviestraject.....	20
	4.8.2	Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS.....	22
	4.8.3	Vervolgstappen.....	22
	4.9	Arbeidsmarktproblematiek maatschappelijke sectoren.....	22
	4.9.1	Adviestraject.....	22
	4.9.2	Vervolgstappen.....	23
5		Samenwerking.....	23
	5.1	Ontwikkelingen bij de regionale en landelijke SER'en.....	23
	5.2	Gezamenlijke adviestrajecten.....	24
	5.3	Bijdrage aan de verkenning Werk voor toekomst – toekomst voor werk (Trendbureau Overijssel).....	24
	5.4	Afstemming met partners.....	25
6		Overleg SER Overijssel en provincie.....	25
	6.1	Bestuurlijk overleg.....	25
	6.2	Ambtelijk overleg.....	26
7		Profilering en communicatie.....	27
	7.1	Werkgroep communicatie.....	27
	7.2	Website.....	27
		Bijlage 1: samenstelling SER Overijssel in 2022.....	28
		Bijlage 2: schema activiteiten SER-leden en -secretariaat in 2022.....	29

1 Inleiding door de voorzitter

Het jaar 2022 was een uitermate dynamisch en in geopolitiek opzicht turbulent jaar. Nederland versoepelde langzaam maar zeker de COVID-19 maatregelen en de pandemiepaniek van 2020 en 2021 verdween naar de achtergrond. Wat na de pandemie van 2020 en 2021 bleef, is het online thuiswerken, dat weliswaar handig en (tijd)effectief is maar gelijktijdig negatief uitpakt voor de sociale contacten en teambinding. Hoewel de SER Overijssel de voorkeur geeft aan fysieke vergaderingen en bijeenkomsten, is het online vergaderen nu een vast onderdeel van het werk.

Op 24 februari zorgden de onverwachte en zeer brutale inval van Rusland in Oekraïne en alle oorlogshandelingen in Europa en de wereld voor toenemende spanningen, instabiliteit, handelsblokkades, ernstig verstoorde energie- en grondstoffenmarkten, hoge rente en inflatie, en last but not least grote aantallen oorlogsvluchtelingen.

Landelijk waren er twee belangrijke SER-ontwikkelingen. Terwijl de insteek onverminderd is om te komen tot landsdekkende regionale SER'en, hield de SER Zeeland medio 2022 helaas op te bestaan. Bij de landelijke SER werd voorzitter Mariëtte Hamer opgevolgd door oud SCP-directeur Kim Putters. De SER Overijssel en de andere regionale SER'en willen naast gezamenlijke adviestrajecten rond thema's als Brede Welvaart ook de regio's meer op de landelijke kaart en agenda zetten. Op initiatief van de SER Overijssel wordt de onderlinge samenwerking verbeterd.

De SER Overijssel maakt zich al meer dan 40 jaar sterk voor betekenisvolle gevraagde én ongevraagde adviezen met impact. De adviezen zijn in eerste instantie gericht aan het College van Gedeputeerde Staten van Overijssel, maar door de samenhang van de thema's en de grote maatschappelijke uitdagingen worden ook andere stakeholders steeds meer aangesproken. De vakbonden en de werkgeversorganisaties binnen de SER Overijssel nemen daarbij hun eigen verantwoordelijkheid. Ondanks alle coronaperikelen en de toegenomen politieke onrust en turbulentie had de SER Overijssel een productief jaar zowel wat betreft gevraagde als ongevraagde adviezen. Er werden (brief)adviezen over de volgende onderwerpen gegeven: circulaire economie, Brede Welvaart, kennisvalorisatie, digitalisering, sociale innovatie, hybride werken (i.s.m. landelijke SER), cultuur/creatieve sector en economie en platteland. Er wordt gewerkt aan de afronding van het advies (tekorten) arbeidsmarkt (i.s.m. landelijke SER en Trendbureau Overijssel). De lay out van de adviezen is verder verbeterd: zo worden de belangrijkste (deel)adviezen bondig in een infographic samengevat.

De contacten en samenwerking met de provincie Overijssel op bestuurlijk én ambtelijk niveau verlopen goed en soepel.

In 2023 hebben de vakbondsleden Ed Korsman (CNV) en Wilfred Beens (FNV) hun SER-lidmaatschap beëindigd, evenals de werkgeversleden Luc Lenferink (MKB Nederland) en Raymond Strikker (VNO NCW) en arbeidsmarktregio-adviseur Mariska ten Heuw. En onze secretaris-directeur Aljona Wertheim-Davygora berichtte eind december per 1 april 2023 een nieuwe baan te hebben. Hoewel SER Overijssel haar overwegingen kan begrijpen, valt het afscheid na vier jaar intensieve samenwerking niet licht. De wervingsprocedure voor een opvolger/-ster is inmiddels gestart. De SER Overijssel dankt iedereen voor de jarenlange inzet, het enthousiasme en de inhoudelijke bijdrage aan de SER-adviezen.

Gelukkig is het goed gelukt om snel nieuwe SER-leden te vinden te weten: Roland Logtmeijer (CNV), Bianca Veneklaas (VNO NCW/Hiswa Recron), Ronald Knoll (MKB Nederland) en Rob de Geest (adviseur arbeidsmarktregio's). Het betrekken van jongeren bij relevante adviestrajecten heeft nog geen vaste vorm gekregen.

Tenslotte De SER Overijssel ziet met vertrouwen maar ook met de nodige de komende Provinciale Statenverkiezingen en het nieuwe Coalitieakkoord tegemoet. Nu al is duidelijk dat de gedeputeerden Eddy van Hijum, Roy de Witte en Monique van Haaf straks geen deel meer zullen uitmaken van het nieuwe provinciebestuur. De SER Overijssel dankt hen graag voor de intensieve contacten en goede bestuurlijke samenwerking.

Harry Webers, voorzitter SER Overijssel, 26 januari 2023

2 Missie, doelstellingen, taken

De Sociaal-Economische Raad Overijssel, als onafhankelijk adviesorgaan van de provincie Overijssel en overlegorgaan van de werknemers- en werkgeversvertegenwoordiging en onafhankelijke adviseurs, adviseert over economie en arbeidsmarkt door te komen tot onderlinge consensus over onderwerpen op sociaal-economisch terrein. De SER Overijssel streeft hierbij naar kwaliteit en draagvlak: hoge deskundigheid in combinatie met breed gedragen overeenstemming en draagvlak.

De gezamenlijke uitgangspunten helpen tot overeenstemming te komen over concrete keuzes betreffende de advisering over het sociaal-economisch beleid, daarbij wordt gestreefd om bij te dragen aan de volgende doelen:

- een evenwichtige economische groei, passend binnen het streven naar duurzame ontwikkeling;
- een zo groot mogelijke arbeidsparticipatie.

De SER Overijssel heeft als taak:

- het gevraagd of ongevraagd uitbrengen van adviezen aan Gedeputeerde Staten van Overijssel met betrekking tot het door de provincie te voeren sociaal-economisch beleid in de ruimste zin des woords;
- consultatie inzake de algemene lijnen van uitvoering van sociaal-economische beleidsmaatregelen op provinciaal niveau;
- signalen over kansen en mogelijke bedreigingen op sociaal-economisch gebied op te vangen, te duiden en om te zetten in constructieve aanzetten voor discussie en beleidsvorming;
- te reflecteren op wat er op de langere termijn op de provincie Overijssel afkomt, waar mogelijk perspectieven voor versterking en verbinding liggen en zodoende anticiperen op toekomstige vraagstukken;
- met dit alles van betekenis te zijn voor de sociaal-economische ontwikkelingen in de provincie Overijssel, in de ruimste zin van het woord, dus inclusief duurzaamheidsopgaven.

3 Werkwijze

3.1 Samenstelling

De SER Overijssel is een adviesorgaan waar de sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties) elkaar ontmoeten. De SER Overijssel bestaat uit 10 raadsleden, twee adviseurs en een onafhankelijke voorzitter. Het secretariaat ondersteunt de voorzitter en de raadsleden bij hun werk.

De SER-advisering daagt sociale partners uit om het algemeen belang uitgangspunt van hun streven en handelen te laten zijn. SER-adviezen volstaan niet met het weergeven van standpunten. De beleidsaanbevelingen worden onderbouwd met een analyse en argumenten. Daardoor is toetsbaar of het algemeen belang, de brede welvaart, door de aanbevelingen wordt gediend.

Werknemers- en werkgeversdelegaties bepalen zelf hoe zij de invulling van het lidmaatschap bij de SER Overijssel zien. Er zit veel expertise in de organisaties; de leden proberen zo goed mogelijk deze expertise beschikbaar te krijgen voor de adviestrajecten.

Van de tien raadsleden hebben er vijf zitting namens de werkgeversorganisaties: drie namens VNO-NCW Midden en twee namens MKB Nederland. De werknemersorganisaties vaardigen vijf raadsleden af:

drie namens FNV en twee namens CNV. De derde groep zijn de adviseurs vanuit LTO Noord en de arbeidsmarktregio's.

In de loop van 2022 vonden de volgende personele wisselingen plaats:

- Raymond Strikker is gestopt als lid namens VNO NCW Midden;
- Bianca Veneklaas is gestart als lid namens VNO-NCW/ HISWA RECRON;
- Luc Lenferink is gestopt als lid namens MKB Nederland;
- Ronald Knoll is gestart als lid namens MKB Nederland;
- Ed Korsman is gestopt als lid namens CNV;
- Roland Logtmeijer is gestart als lid namens CNV;
- Mariska ten Heuw is gestopt als adviseur namens arbeidsmarktregio's;
- Rob de Geest is gestart als adviseur namens arbeidsmarktregio's.

Figuur 1: Afscheid Luc Lenferink en Raymond Strikker als leden van de SER Overijssel.

De rol van de voorzitter en van de secretaris-directeur is het functioneren van de raad te faciliteren.

3.2 Uitbrengen van adviezen

De belangrijkste taak van de SER Overijssel is het opstellen en uitbrengen van adviezen over onderwerpen die van invloed zijn op de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van Overijssel. De raad brengt zowel gevraagd als ongevraagd adviezen uit. In principe wordt er naar gestreefd om binnen de raad consensus te bereiken. De SER Overijssel komt gemiddeld vijf keer per jaar plenair bij elkaar.

Bij het opstellen van adviezen worden in beginsel adviescommissies samengesteld. De adviescommissies worden samengesteld uit de werkgevers- en werknemersvertegenwoordiging en waar nodig één of meer interne of externe adviseur(s). Het voorzitterschap van de commissies wordt door de voorzitter van de

SER Overijssel ingevuld, de secretaris ondersteunt alle adviescommissies. In dit kader organiseert de SER Overijssel expertmeetings en bijeenkomsten om de uitwisseling van informatie over Overijssels sociaal-economisch beleid te stimuleren. Hiervoor nodigt de raad experts, ervaringsdeskundigen en stakeholders actief uit.

Eens per jaar wordt bestuurlijk overleg gehouden met de gedeputeerde, die de SER Overijssel in portefeuille heeft. Bij het aanbieden van de conceptadviezen worden gesprekken georganiseerd met de verantwoordelijke (vak)gedeputeerden vóórdat het definitieve advies aan het college van GS wordt aangeboden.

SER-leden brengen deskundigheid in: de adviseurs vanuit hun vakgebied, de sociale partners vanuit de dagelijkse praktijk in de bedrijven. Gebundeld in de SER Overijssel levert dat een waardevolle bron van kennis op. De SER-advisering daagt sociale partners uit om het algemeen belang uitgangspunt van hun streven en handelen te laten zijn. Een andere kenmerk van de SER-adviezen is de aansluiting bij de advisering van de landelijke SER en andere regionale SER'en. Dit zorgt voor een goede basis voor de advisering van de SER Overijssel. Aangezien er veel expertise bij de SER Nederland beschikbaar is, biedt het mogelijkheden voor de regionale SER'en om daar gebruik van te kunnen maken bij de regionale advisering.

3.3 Afstemming met diverse organisaties

De expertise en de ervaringen van de SER-leden zijn de uitgangspunt in de adviezen. De SER Overijssel vindt het belangrijk om naast deze expertise ook de expertise van andere organisaties te gebruiken in de adviezen. De provincie Overijssel onderhoudt contacten met verschillende organisaties bij haar beleidsontwikkeling en -uitvoering. De SER Overijssel vindt het gewenst om afstemming en waar van belang samen te werken met deze organisaties. Elke organisatie heeft haar eigen specifieke meerwaarde. De afstemming en eventuele samenwerking is vooral zinvol om bijvoorbeeld dubbelwerk te voorkomen en biedt tegelijkertijd ruimte om de specifieke rol van SER Overijssel in te vullen.

Voorbeelden van de hiervoor bedoelde organisaties zijn:

- Trendbureau Overijssel;
- Economic boards Regio Zwolle, Regio Twente en Cleantech Regio;
- Team Onderzoek en Advies van de provincie Overijssel;
- Oost NL;
- Onderwijsinstellingen (mbo-instellingen, Windesheim, Saxion, Universiteit Twente);
- Kennisinstellingen en -loketten (Kennispoort Zwolle, NovelT);
- Branche- en belangenorganisaties, maatschappelijke organisaties.

4 Adviestrajecten 2022

4.1 Adviesonderwerpen

In de loop van 2022 werd gewerkt aan de volgende adviestrajecten:

1. De transitie naar circulaire economie is mensenwerk.
2. Brede welvaart/ Sustainable Development Goals.
3. Kennis durven vragen en delen: advies over kennisvalorisatie Overijssel.
4. Een menselijk perspectief op digitalisering in Overijssel.
5. Sociale innovatie.
6. Hybride werken.
7. De maatschappelijke en economische impact van cultuur en de creatieve sector.
8. Platteland vitaal! De gemeenschap centraal in het provinciaal beleid.
9. Arbeidsmarkttrekorten.

Figuur 2: Harry Webers overhandigt advies circulaire economie aan gedeputeerde Van Hijum (9 februari 2022).

4.2 Advies ‘De transitie naar circulaire economie is mensenwerk’

4.2.1 Adviestraject

Het advies ‘De transitie naar circulaire economie is mensenwerk’ is in de loop van 2021 voorbereid en opgesteld. Het jaar 2022 stond in het teken van het breed agenderen van het onderwerp in de provincie Overijssel in dialoog met de bestuurders en ambtenaren.

'Transitie naar een circulaire economie is mensenwerk'

Advies SER Overijssel

Hoofdadvis	Deeladvies	Aanbevelingen	Hoofdadvis
Stel de mens centraal in de transitie naar circulaire economie. Maak de verbinding tussen ondernemerschap, technologie, sociaal domein (de kansen die de circulaire economie biedt voor een inclusieve samenleving), onderwijs, bewustwording en werkgelegenheid. Benut sociale potentie van de circulaire economie. Geef werknemers, studenten, ondernemers en consumenten zeggenschap over de veranderingen. Circulaire economie 	Benut sociale potentie van circulaire economie	Stel de mens centraal en besteed aandacht aan kwaliteit van arbeid.	Sluit regionale convenanten circulaire economie voor impactvolle productgroepen
	Geef sturing, en stel kaders	Stuur aan op versnelling, biedt ruimte voor pilots en laat belemmerende oude gedachten los en breng enthousiaste bedrijven bij elkaar.	Sluit convenanten af op basis van gelijkwaardigheid met betrokken partners in Overijssel.
	Maak de doelstellingen specifiek, concreet en blijf investeren in verantwoording en monitoring	Vertaal nationale doelen naar concrete Overijsselse doelen. Ondersteun monitoring van netwerken en leer van opgedane ervaringen.	Laat alle partners aangeven wat zij extra moeten doen om de gezamenlijk gestelde doelen te bereiken.
	Stimuleer keten-samenwerking en kennis-uitwisseling	Investeer in menskracht om het transitieproces goed te begeleiden. Houd regie op initiatieven, zorg voor afstemming en een laagdrempelige kennisinfrastructuur.	Vertaal dit naar de Regionale Transitieagenda's.
	Gebruik provinciale instrumenten om doelen te realiseren	Maak vergunningen en vestigingsvoorwaarden circulair. Richt inkoop- en aanbestedingsbeleid volledig circulair in, en start een provinciaal transitiefonds.	Laat de coördinatiegroep het proces organiseren en laat de uitvoering bij de ondertekenaars.
	Creëer draagvlak bij consumenten en producenten	Ontwikkel een integrale communicatiestrategie om kennis en draagvlak bij consumenten en producenten te vergroten en stimuleer ondernemerschap.	Faciliteer dit proces vanuit de provincie doormiddel van een transitiefonds met een leendeel en een subsidiedeel met als eindresultaat het bereik van 20% Overijssels bedrijfsleven door deze convenanten.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Coby Adema (FNV);
- Luc Lenferink (MKB Nederland);
- Ben Haarman (LTO)
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

4.2.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Het advies is op 18 januari 2022 naar GS verzonden. Het advies is op de website van de SER Overijssel te vinden: <https://ser-overijssel.nl/adviezen/advies-circulaire-economie>. Tijdens de uitzending Overijsselse Circulaire Innovatie Top 20 op 9 februari 2022 overhandigde de voorzitter van de SER Overijssel, Harry Webers, het advies 'De transitie naar circulaire economie is mensenwerk' aan gedeputeerde Eddy van Hijum. Op 10 april 2022 ontving de SER Overijssel een officiële reactie van GS op het advies.

4.2.3 Vervolgstappen

De Week van de Circulaire economie was een goed moment om extra aandacht aan het advies te besteden. De SER-leden besteedden ook aandacht aan het advies tijdens de bijeenkomsten in het kader van de Week van de Circulaire economie 2022.

Op 30 juni 2022 tijdens een symposium 'Leren van circulair' gaf de secretaris-directeur een interview als input voor de discussie.

4.3 Brede welvaart/ Sustainable Development Goals

4.3.1 Adviestraject

In maart 2021 ontving de SER Overijssel een brief van GS met een verzoek een advies te geven over Brede welvaart. In de loop van 2021 ondernam de SER Overijssel verschillende stappen in het adviestraject. Op 1 maart 2022 is er een online expertmeeting gehouden door de adviescommissie van de SER Overijssel met deelnemers uit het onderwijs, onderzoek, overheid en ondernemers. Het uitgebreide verslag inclusief de presentaties door de deelnemers werd als bijlage toegevoegd aan het briefadvies. Het doel van deze expertmeeting was in beeld te brengen hoe het introduceren van de denkkaders gestoeld op brede welvaart/SDG's heeft plaats gevonden bij andere provincies, gemeenten, onderwijsinstellingen en bedrijven in Overijssel. In deze expertmeeting zijn praktijkervaringen toegelicht hoe deze organisaties dit gedachtengoed omarmd hebben en wat medewerkers, partners, inwoners merken van deze keuzes. De uitkomsten van de expertmeeting vormen de basis voor de hoofdadvisen het briefadvies.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Paul Braakhuis (MKB NL);
 - Monique Daamen (FNV);
 - Lubbert Schenk (CNV);
 - Aljona Wertheim (secretaris);
 - Harry Webers (voorzitter).
-

4.3.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Het advies is op 16 mei 2022 naar GS verzonden. Het advies is op de website van de SER Overijssel te vinden: <https://ser-overijssel.nl/adviezen/advies-brede-maatschappelijke-welvaart>. Tijdens het jaarlijkse bestuurlijke overleg tussen de SER Overijssel en het vakgedeputeerde Eddy van Hijum is het advies besproken. In de doelstellingen die de provincie zichzelf stelt, moet de focus niet meer alleen op de economische groei liggen. De SER Overijssel heeft richting provincie aangegeven dat het goed zou zijn om als provincie aan de slag te gaan door te kiezen voor enkele SDG's en te laten zien dat het heel belangrijk is.

Figuur 3 Uitkomsten regionale brede welvaartmonitor CBS voor Overijssel.

4.3.3 Vervolgstappen

In gesprek met de vakgedeputeerde en onderzoekers van de provincie Overijssel is gekeken hoe verschillende bewegingen bij elkaar gebracht zouden kunnen worden.

In 2023 wordt door de SER Overijssel nagedacht over de verdere invulling van het advies. De eerste fase van het advies wordt gezien als een opmaat naar een overleg met de provincie, naar de tweede fase van het adviestraject, waarin de hoofdthema's worden benoemd, SDG's geselecteerd en wordt gekeken wat partijen kunnen doen.

4.4 Advies 'Kennisvalorisatie: kennis durven vragen en delen'

4.4.1 Adviestraject

Het advies 'Kennisvalorisatie: kennis durven vragen en delen' is in de loop van 2021 voorbereid en opgesteld. Het jaar 2022 stond in het teken van het breed agenderen van het onderwerp in de provincie Overijssel in dialoog met de bestuurders en ambtenaren.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Coby Adema (FNV);
- Clazinus Netjes (VNO-NCW Midden);
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

4.4.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Op 26 mei 2021 stuurde de SER Overijssel het advies 'Kennis durven vragen en delen: advies over kennisvalorisatie in Overijssel' naar GS. Het advies is te vinden op de website van de SER Overijssel: [kennis-durven-vragen-en-delen-advies-over-kennisvalorisatie-overijssel.pdf](https://www.ser-overijssel.nl/kennis-durven-vragen-en-delen-advies-over-kennisvalorisatie-overijssel.pdf) (ser-overijssel.nl).

Op 11 januari 2022 stuurde GS een reactie op het advies naar de SER Overijssel. Het bevorderen van de kennisvalorisatie in het mkb blijft een opgave voor overheden, kennisinstellingen en sociale partners. GS geeft aan dat alleen op die manier de provincie haar concurrentiepositie op peil houden en de arbeidsproductiviteit laten groeien. De oproep van de SER Overijssel daarbij het brede mkb in ogenschouw te nemen, hindernissen weg te nemen en krachtige ecosystemen te blijven ondersteunen neemt de provincie mee in het onderzoek over de provinciale mkb-dienstverlening in de regio's.

4.4.3 Vervolgstappen

Het advies kennisvalorisatie bevat belangrijke uitgangspunten van de SER Overijssel als het gaat over de rol van ondernemers en mbo in de regionale ecosystemen. Begin 2022 is er verzoek binnengekomen om bijdrage te leveren aan de discussie over kennisvalorisatie in Noord-Nederland. Deze bijeenkomst vond plaats op 18 maart 2022 in het provinciehuis in Assen.

Figuur 4: Presentatie over het SER-advies kennisvalorisatie voor Konnect in Assen.

In verschillende adviestrajecten van de SER Overijssel wordt aandacht besteed aan verschillende aspecten van kennisvalorisatie. Op 22 september 2022 vond een werkbezoek plaats aan de Universiteit Twente met kennisvalorisatie als belangrijkste gespreksonderwerp.

4.5 Een menselijk perspectief op digitalisering in Overijssel

4.5.1 Adviestraject

Op 6 oktober 2020 ontving de SER Overijssel het verzoek van Gedeputeerde Staten om advies uit te brengen over digitalisering. Het advies 'Een menselijk perspectief op digitalisering in Overijssel' is in de loop van 2021 voorbereid en opgesteld. Het jaar 2022 stond in het teken van het breed agenderen van het onderwerp in de provincie Overijssel in dialoog met de bestuurders en ambtenaren.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Monique Daamen (FNV);
- Arjen Vels (VNO-NCW Midden);
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

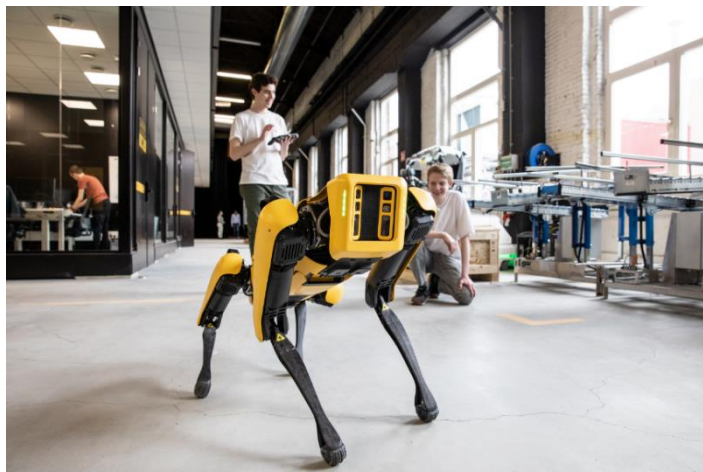
4.5.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Op 25 mei 2021 stuurde de SER Overijssel het advies 'Een menselijk perspectief op digitalisering in Overijssel' aan Gedeputeerde Staten. Het advies is op de website van de SER Overijssel te vinden: <https://ser-overijssel.nl/adviezen/advies-digitalisering>.

Op 11 januari 2022 stuurde GS een reactie op het advies naar de SER Overijssel. GS gaf aan graag in contact met de SER Overijssel te willen blijven over deze ingrijpende transitie. De provincie wilde de SER Overijssel betrekken bij initiatieven gericht op werkgevers en werknemers om digitalisering te bevorderen, zoals de mkb-voucher.

4.5.3 Vervolgstappen

Het advies over digitalisering heeft raakvlakken met diverse adviezen van de SER Overijssel, zoals bijvoorbeeld met het advies over basisvaardigheden. Begin 2022 was de voorzitter van de SER Overijssel betrokken bij de lancering van een digitaal magazine over digitalisering van de provincie Overijssel. Magazine: <https://overijssel.maglr.com/mkb-digitalisering/cover>. Het filmpje over de lancering van het magazine is hier te bekijken: <https://www.youtube.com/watch?v=jFRwqv7vrB8>

Figuur 5: Foto cover digitaal magazine

4.6 Sociale innovatie

4.6.1 Adviestraject

In het Jaarprogramma 2022 heeft de SER Overijssel aangekondigd dit jaar met een advies op eigen initiatief te komen over het onderwerp Sociale innovatie. Als voorbereiding van dit adviestraject heeft een delegatie van de SER Overijssel gesproken met de medewerkers van de landelijke SER over het initiatief van de SER Diversiteit in Bedrijf dat in de Regio Zwolle wordt geïnitieerd onder de noemer 'Zwolle Divers en Inclusief'. SER Diversiteit in Bedrijf ondersteunt organisaties bij het bevorderen van een gevarieerd personeelsbestand en een inclusief bedrijfsklimaat met een brede visie op diversiteit en richten ons op vijf dimensies: arbeidsvermogen, culturele diversiteit, gender, leeftijd en LHBTI+. Op 25 februari 2022 stuurde de SER Overijssel een brief aan het college van GS met als onderwerp 'diversiteit en inclusie op de werkvloer', die als een aankondiging van een breder advies over sociale innovatie gezien kon worden en een eerste aanbeveling bevatte met betrekking tot één aspect van de sociale innovatie, namelijk diversiteit en inclusie op de werkvloer. In het briefadvies geeft de SER Overijssel een bondig en praktisch advies met concrete handvatten om sociale innovatie bij ondernemers in Overijssel te stimuleren. Van de provincie Overijssel wordt een rol gevraagd in het inventariseren en verspreiden van goede voorbeelden, het onder de aandacht brengen van business cases die succes laten zien, het organiseren van inspirerende sessies om ervaringen met sociale innovatie uit te wisselen en het enthousiasmeren en activeren van het Overijsselse bedrijfsleven op het terrein van sociale innovatie.

Op 10 november 2022 is een concept van dit briefadvies door de adviescommissie besproken met vakgedeputeerde Tijs de Bree. Na deze bespreking is het conceptadvies aangepast waarmee het standpunt van de SER Overijssel duidelijker naar voren komt. Zo is er een discussie gevoerd over de beleidskeuzes, die gemaakt zijn om op een aantal aspecten een focus te kunnen aanbrengen (bijvoorbeeld op welke sectoren en welke doelgroepen de provincie nu focust), waar de SER Overijssel nu vindt dat deze beleidskeuzes als basis gebruikt zouden moeten worden voor de verdere verbreding van de toepassing van de sociale innovatie. De SER Overijssel adviseert om de ervaringen uit de implementatie van de gekozen speerpunten te gebruiken om deze toe te passen voor andere sectoren en doelgroepen.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Coby Adema (FNV);
- Paul Braakhuis (MKB Nederland);
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

4.6.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Op 1 december 2022 stuurde de SER Overijssel het briefadvies 'Meer aandacht voor sociale innovatie in het mkb- en arbeidsmarktbeleid van de provincie Overijssel' aan Gedeputeerde Staten. Het advies is op de website van de SER Overijssel te vinden: <https://ser-overijssel.nl/adviezen/sociale-innovatie>.

4.6.3 Vervolgstappen

In verschillende adviezen van de SER Overijssel wordt sociale innovatie gezien als een belangrijke component van en voorwaarde voor succesvolle innovaties, denk aan de adviezen over energietransitie, digitalisering, kennisvalorisatie, basisvaardigheden en circulaire economie. Ook lopende adviestrajecten

van de SER Overijssel (arbeidsmarktproblematiek maatschappelijke sectoren, platteland vitaal, brede welvaart en duurzame ontwikkelingsdoelen en impact van cultuur en creatieve sector op de economie) hebben raakvlakken met dit onderwerp.

4.7 De maatschappelijke en economische impact van cultuur en de creatieve sector

4.7.1 Adviestraject

In het jaarlijkse gesprek tussen het college van GS van de provincie Overijssel en de SER Overijssel op 23 november 2021 is aangekondigd dat het college in 2022 met een adviesaanvraag zou komen over het onderwerp samenhang tussen de cultuur/creatieve sector en economie. Op 22 maart 2022 ontving de SER Overijssel een brief van GS met het verzoek om advies uit te brengen over dit onderwerp.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Monique Daamen (FNV);
- Clazinus Netjes (VNO-NCW Midden);
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

Fase 1: Oriëntatie op het onderwerp (januari-maart 2022)

In de plenaire SER-vergadering van 27 januari 2022 is het onderwerp breed besproken. De leden van de adviescommissie bevragen hun eigen achterban over de trends en ontwikkelingen in hun praktijk die relevant kunnen zijn voor het SER-advies. Tijdens de eerste vergadering van de adviescommissie op 30 maart 2022 is besloten om als SER Overijssel met een eigen invulling voor het adviestraject te komen.

Fase 2: Startbijeenkomst (maart 2022)

Op 26 april 2022 is er een startbijeenkomst georganiseerd. Wilja Jurg is voor dit overleg uitgenodigd als klankbord c.q. adviseur ten behoeve van de invulling van het advies. Wilja Jurg is directeur-bestuurder van Tetem, een cultuurinstelling op het gebied van creatieve economie. Tijdens de startbijeenkomst zijn voor het advies belangrijke thema's besproken en het plan van aanpak vastgesteld.

Fase 3: Werkbezoeken door de adviescommissie (juni en september 2022)

Op 16 juni 2022 bracht de adviescommissie een werkbezoek aan Tetem. Tetem houdt zich bezig met de ontwerpsector. Het draait bij Tetem om de ontwikkeling van de maakindustrie door de ontwikkeling van nieuwe technologieën, die zij creatief inzetten. Een doel is mensen bewust maken van hetgeen er qua ontwikkeling in hun eigen omgeving speelt. In deze startbijeenkomst is een aantal thema's benoemd, die nu actueel zijn voor de transitie naar de circulaire economie in Overijssel.

Figuur 6: Foto werkbezoek Tetem

Op 27 september bracht de adviescommissie een werkbezoek aan Cibap, een mbo-vakschool gevestigd in Zwolle. Cibap is een kleinschalige vakschool met uitsluitend creatieve mbo-opleidingen op niveau 3 en 4. Meerdere keren werd het Cibap verkozen tot de beste creatieve vakschool en vele opleidingen zijn bestempeld als TOP opleiding.

Figuur 7: Foto werkbezoek Cibap

Fase 4: Expertmeeting (september 2022)

De deelnemers aan de expertmeeting zijn experts die vanuit verschillende invalshoeken input hebben geleverd aan het advies.

Fase 5: Advisering (oktober-december 2022)

In de loop van het gehele adviestraject werd een literatuurstudie uitgevoerd. Een overzicht van de gebruikte bronnen is als bijlage 7 toegevoegd.

Met de input opgehaald in eerdere fases van het adviestraject wordt het advies aangeboden aan het college van GS. Op 27 oktober 2022 is het conceptadvies besproken met de vakgedeputeerden Roy de Witte en Eddy van Hijum. De vaststelling van het advies volgde tijdens de SER-vergadering van 24 november 2022.

Maatschappelijke en economische impact van cultuur en creatieve sector

Hoofdadvies	Deeladvies	Aanbevelingen	
1 Beschouw cultuur en de creatieve sector als een integraal onderdeel en een onmisbare factor om brede welvaart in de provincie Overijssel te bereiken; stel in het provinciale beleid de sociaal-maatschappelijke impact van cultuur en de creatieve sector centraal. 2 Stel een structureel budget beschikbaar ten behoeve van de toekomstbestendigheid van de sector, ontwikkel een toekomstgerichte integrale meerjarige visie op cultuur en de creatieve sector; maak daarbij gebruik van de kracht van de stedelijke cultuurregio's en bestaande structuren (ecosystemen), zet provinciale financiële middelen in ter ondersteuning van bestaande ecosystemen en het opbouwen van nieuwe. ➡➡➡➡➡➡	Kies voor een benadering van cultuur als een publieke dienst: toegankelijk voor iedereen en een verbindende factor in de samenleving.	Doorbreek traditionele patronen en de grenzen tussen verschillende beleidsterreinen (cultuur, onderwijs, zorg, openbare ruimte, leefbaarheid, innovatie, bedrijven en welzijn) binnen het provinciale beleid en stimuleer dat deze benadering ook door andere overheden (gemeenten) en de maatschappelijke sectoren zelf wordt omarmd.	
	Maak gebruik van de kracht van de regio's bij het invullen van het cultuurbeleid van de provincie; vervul de rol van de verbinder binnen en tussen deze regio's en tussen het Rijk, gemeenten en de provincie.	Behandel de stedelijke culturele regio's in Overijssel (Twente, Regio Zwolle en Stedendriehoek) met respect voor hun identiteit, met daarbij aandacht voor een evenwichtige spreiding van middelen.	
	Beschouw cultuureducatie, cultuurparticipatie en amateurkunsten als een belangrijk onderdeel in het cultuurbeleid vanwege hun rol in de invulling en bijdrage van culturele basisvaardigheden.	Ga in gesprek op lokaal en regionaal niveau en zorg in samenwerking voor het ontwikkelen van leerecosystemen voor de verbinding en versterking van de binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie, die verder gaat dan brede kennismaking maar ook verdieping en talentontwikkeling omvat.	
	Investeer in het makersklimaat om daarmee de innovatiekracht en aantrekkingskracht van Overijssel te stimuleren, met speciale aandacht voor jong talent; maak robuuste voorzieningen toegankelijk voor iedereen	Zorg voor aantrekkelijke en betaalbare werkruimtes en broedplaatsen en bied optimale begeleiding bij onderzoek, experimenten en ontwikkeling. Verbind makers, podia en gemeenschappen met elkaar.	
	Beschouw cultuur en de creatieve sector als een onmisbare factor die bijdraagt aan brede welvaart.	Ondersteun cultuur, de creatieve sector, erfgoed, cultuureducatie en amateurkunst in hun rol als verbinder binnen en tussen gemeenschappen, vooral in een tijd dat er veel onrust is in de maatschappij. Kies bij de invulling van de faciliterende rol voor de handvatten van de brede welvaartbenadering of duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's). Gebruik hierbij de kennis en ervaringen van het bedrijfsleven in de regio's.	
	Zorg voor de waarborg van de toekomstbestendigheid van de culturele en creatieve sector met daarbij aandacht voor stabiliteit én continuïteit.	Draag bij aan de toekomstbestendigheid van de culturele en creatieve sector door te zorgen voor meerjarig provinciaal beleid, voldoende financiële middelen en mogelijkheden om aandacht te kunnen besteden aan actuele ontwikkelingen. Investeer in een meerjarige strategische digitaliseringsagenda voor cultuur.	

4.7.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Op 6 december 2022 stuurde de SER Overijssel het advies 'De maatschappelijke en economische impact van cultuur en de creatieve sector' aan Gedeputeerde Staten. Het advies is op de website van de SER Overijssel te vinden: <https://ser-overijssel.nl/adviezen/cultuur-creatieve-sector-en-economie>.

4.7.3 Vervolgstappen

Het onderwerp cultuur staat hoog op de agenda van de SER Overijssel. In het gesprek met de gedeputeerden Eddy van Hijum en Roy de Witte is afgesproken om gezamenlijk na te denken over de concrete invulling van de aanbevelingen uit het SER-advies.

4.8 Platteland vitaal! De gemeenschap centraal in het provinciaal beleid

4.8.1 Adviestraject

In het Jaarprogramma heeft de SER Overijssel aangekondigd in 2022 op eigen initiatief met een advies te komen over het onderwerp Platteland vitaal. Dit onderwerp staat niet los van andere onderwerpen op de adviesagenda van de SER Overijssel, zoals brede welvaart, digitalisering, sociale innovatie en de relatie tussen cultuur en creatieve sector tot de economie. Voor een toekomstbestendig beleid voor de buitengebieden is het belangrijk om een balans te vinden tussen de gebruikswaarde (economische benutting), de belevingswaarde (perspectief van de inwoner van het platteland) en de toekomstwaarde (ecologische duurzaamheid) van de leefomgeving.

Verskillende experts hebben met de adviescommissie van de SER Overijssel meegedacht: Dirk Strijker (em. Hoogleraar Plattelandsontwikkeling Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen Rijksuniversiteit Groningen), Roelof Schellingerhout (SCP; Programma Schaarste, welvaart en welbevinden), Frank van Dam (PBL; Senior wetenschappelijk onderzoeker Landelijk gebied: Platteland en landschap; buurten, wijken en dorpen; demografische krimp en vergrijzing; leefbaarheid) en Joost Pleiter (Bestuurslid MKB Nederland Regio Zwolle, portefeuille Leefomgeving). Daarnaast zijn er telefonische interviews gehouden met een aantal leden van de Overijsselse Vereniging voor Krachtige Kernen.

Er is gebruik gemaakt van verschillende publicaties, bijvoorbeeld van de essaybundel 'Platteland kiest positie. Toekomstkracht van Overijssel', SER-advies 'Kansen voor het platteland' (2012) en het advies van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) 'Ruimte maken voor ontmoeting. De buurt als sociale leefomgeving' (2022) en het recente rapport van Platform 31 'Leefbaarheid en veiligheid op het platteland'.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Wilfred Beens (FNV);
- Arjen Vels (VNO-NCW Midden);
- Ben Haarman (LTO)
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

Platteland vitaal

Gemeenschap centraal in het provinciaal beleid

Deel-adviezen →

!!!

Hoofdadvisies

↻ Stel ↻
gemeenschappen
centraal
in de aanpak
voor
het vitale
platteland!

1 Gemeenschap
vitaal! ↓

Geef extra aandacht in verschillende beleidsvraagstukken aan de gemeenschappen van het landelijk gebied in Overijssel, die in krachtige kernen (gemeenschappen) wonen en bereid zijn om blijvende inspanningen te leveren om bij te dragen aan de brede welvaart in regio's in Overijssel.

Besteed in de regionale woonagenda's extra aandacht aan de woningvoorraad in kleine kernen. Blijf in gesprek met de inwoners over hun wensen voor en hun zorgen over de beschikbare woningvoorraad (voor jongeren en ouderen).

Stimuleer het behoud van cruciale voorzieningen voor de kleine kernen, zoals scholen, dorpshuizen en openbaar vervoer.

Onderzoek mogelijkheden om in plaats van de geldende regeling 'Rood voor Rood' een regeling te ontwikkelen om aan de dorpsrand te bouwen. Stel voor de regeling voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing duidelijke criteria.

Stimuleer dat gemeenten de dorpsraden en plaatselijke belangen op een goede manier ondersteunen. Dat gaat niet altijd vanzelfsprekend. Bied indien nodig ook ondersteuning in kennisdeling en mogelijkheden tot inhuur van expertise door onder andere gebruik te maken van koepelorganisaties (zoals OVKK).

2 Ecosysteem
vitaal! ↓

In gesprek met de partners die bezig zijn met Regio Deals. Blijf aandacht houden voor de initiatieven op het platteland. Niet alle innovatie gebeurt in de steden.

Organiseer een kennis- en leernetwerk gericht op kleinere plattelands gemeenten. Kleine gemeenten hebben vaak te kampen met het gebrek aan capaciteit, middelen en kennis op verschillende terreinen. In aanvulling op het instrument Dorpsschool: ondersteun initiatieven bij het zoveel mogelijk toepassen van een wetenschappelijke aanpak bij de opzet en uitvoering van projecten en bij het vastleggen en verspreiden van opgedane kennis en ervaringen t.b.v. andere initiatieven.

Ondersteun gemeenten bij de energietransitie en andere transitie in hun faciliterende rol richting de kleine kernen.

3 plattelands-
economie vitaal! ↓

Zorg voor vermindering van administratieve lasten bij subsidieaanvragen voor initiatieven op het platteland. Soms kan een bezoek naar de betreffende kern een beter beeld geven dan een dik verantwoordings-rapport.

Zorg binnen het mkb-beleid voor ondersteuning van ondernemers op het platteland.

Bedenk samen met de gemeenten, dorpsraden en agrarische ondernemingen welke oplossingen er zijn binnen de landbouwtransitie die ten goede komen aan de betreffende dorpen.

Stimuleer juridische entiteiten (bijvoorbeeld coöperaties van boeren en burgers) in de gebieden waardoor ze beter in aanmerking kunnen komen voor overheids-subsidies (beheer en onderhoud van het platteland).

Advies SER Overijssel
december 2022

4.8.2 Aanbieding SER-advies aan Gedeputeerde Staten en reactie GS

Op 8 december 2022 stuurde de SER Overijssel advies 'Platteland vitaal! De gemeenschap centraal in het provinciaal beleid' naar het college van GS van Overijssel. Het advies is op de website van de SER Overijssel te vinden: <https://ser-overijssel.nl/adviezen/advies-platteland-vitaal>.

4.8.3 Vervolgstappen

Het college van GS stelde 20 december 2022 een eerste versie van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied Overijssel (PPLG Overijssel) vast. In deze eerste versie gaat de provincie in op de doelen van het PPLG Overijssel, de aanpak en benodigde instrumenten, de samenwerking met medeoverheden en andere gebiedspartners en de randvoorwaarden die de provincie ziet voor een succesvolle uitvoering van het PPLG. Het onderwerp blijft ook voor de SER Overijssel actueel in 2023.

Figuur 8 Foto Dorpsschool 'Blijven wonen in eigen dorp'

4.9 Arbeidsmarktproblematiek maatschappelijke sectoren

4.9.1 Adviestraject

Een belangrijke aanleiding voor dit advies over de krapte op de arbeidsmarkt was de 'Motie Dalende beroepsbevolking' waarin GS werd gevraagd om het Trendbureau Overijssel en de SER Overijssel te verzoeken om trends en scenario's in beeld te brengen en te adviseren over de uitdagingen en bedreigingen voor de Overijsselse economie door de dalende beroepsbevolking.

Een ander belangrijk traject voor dit advies van de SER Overijssel betreft het advies van de landelijke SER 'Veel mogelijkheden om arbeidsmarktkrapte in maatschappelijke sectoren te verminderen'. In het adviestraject van de landelijke SER spelen de regionale SER'en een belangrijke rol door een regionale

dimensie aan het landelijke advies te helpen bij te dragen. De voorzitter van de SER Noord-Nederland nam in 2022 deel aan de adviescommissie namens alle regionale SER'en.

Door de SER Noord-Nederland is in de zomer 2022 een advies uitgebracht over de arbeidsmigratie als een deel van mogelijke oplossingen voor het personeelstekort in Noord-Nederland en voor het realiseren van brede welvaart en energietransitie .

De SER Overijssel heeft van de bovengenoemde trajecten gebruikgemaakt om met het onderhavige advies voor het college van GS te komen waarin specifiek aandacht wordt besteed aan de rol van de provincie Overijssel om actief en met concrete maatregelen bij te dragen aan de bestrijding van de actuele tekorten op de arbeidsmarkt.

Bij de aansluiting bij het landelijke adviestraject over de arbeidskrapte werd een adviescommissie gevormd uit de leden van de SER Overijssel. Als externe adviseur heeft Professor Dr. Henri de Groot (kroonlid landelijke SER) gefunctioneerd. Bij de voorbereiding van dit advies is geconstateerd dat er een enorme hoeveelheid onderzoeken en adviezen bestaat over dit onderwerp.

De SER Overijssel gaat niet in op de adviezen over de personeelstekorten in verschillende sectoren en over de mogelijke maatregelen om deze tekorten op te lossen. In dit advies wordt de focus gelegd op de rol die de provincie Overijssel (het liefst ook op korte termijn) kan vervullen.

Adviescommissie vanuit de SER Overijssel:

- Coby Adema (FNV);
- Lubbert Schenk (CNV);
- Clazinus Netjes (VNO-NCW);
- Arjen Vels (VNO-NCW Midden);
- Aljona Wertheim (secretaris);
- Harry Webers (voorzitter).

4.9.2 Vervolgstappen

Op 24 november 2022 werd het conceptadvies 'Actieve rol van de provincie gevraagd voor de oplossing van tekorten op de arbeidsmarkt' besproken in de plenaire SER-vergadering. Op 23 januari 2023 wordt in het voorzittersoverleg van de SER'en afgesproken hoe het landelijk advies een regionale invulling kan krijgen. Op 27 januari 2023 is een bespreking gepland met gedeputeerde Tijs de Bree. Het adviestraject wordt afgerond begin 2023.

5 Samenwerking

5.1 Ontwikkelingen bij de regionale en landelijke SER'en

De belangrijkste ontwikkelingen voor de samenwerking tussen de regionale en landelijke SER'en in 2022 waren de volgende gebeurtenissen:

- het vertrek van Mariëtte Hamer als voorzitter van de SER op 1 april en de opvolging van deze rol door Kim Putters vanaf 18 september;

- het opheffen van de SER Zeeland;
- personeelsswisseling bij het secretariaat van de SER Brabant.

Figuur 9: Foto afscheid van de Voorzitter en secretaris van de SER Zeeland

5.2 Gezamenlijke adviestrajecten

De landelijke SER had de regionale SER'en gevraagd om input voor zijn advies aan het Kabinet over de toekomst van het hybride werken na de coronacrisis. Onder "hybride werken" wordt verstaan plaats- en tijdonafhankelijk werken, zoals de combinatie van het werken op kantoor/op het bedrijf, het thuiswerken en het werken op gedeelde kantoren in de nabijheid van de woning (een zgn. hub). In hun brief zijn de regionale SER'en vooral ingegaan op de kansen, die het hybride werken kan hebben voor de regio's buiten de Randstad. Op 1 april 2022 is het betreffende advies van de landelijke SER aan het Kabinet uitgebracht. Veel van de aanbevelingen van de regionale SER'en worden in dit advies overgenomen. Concreet adviseert de landelijke SER aan het Kabinet om onder andere de samenwerking met de regio's te intensiveren, opdat hybride werken een plaats kan krijgen in de regiodeals. Verder adviseert de raad om in overleg met de regio's te werken aan een verdere uitbouw van een betrouwbare digitale infrastructuur in alle regio's (<https://ser-overijssel.nl/actueel/stimulering-hybride-werken-is-kans-voor-de-regios>).

5.3 Bijdrage aan de verkenning Werk voor toekomst – toekomst voor werk (Trendbureau Overijssel)

In het kader van de verkenning 'Toekomst voor Werk – Werk voor Toekomst' heeft Trendbureau Overijssel vijf denkdiners georganiseerd in de loop van 2022. De onderwerpen van deze denkdiners waren heel gevarieerd zoals 'waarden, voorkeuren en wensen ten opzichte van betaald en onbetaald werk', 'hoop als een onmisbare factor voor het stimuleren van veranderingen en het bevorderen van inclusiviteit, innovatie en wendbaarheid', 'economie van vreugde', 'noaberschap in het werk', 'duurzame arbeid en duurzame arbeidsmarkt in relatie tot arbeidsmigratie'. De voorzitter, secretaris-directeur en SER-leden en -adviseurs (in wisselende samenstelling) hebben deelgenomen aan de gesprekken in het kader van de verkenning Arbeid door het Trendbureau Overijssel.

5.4 Afstemming met partners

In 2022 is veel afstemming geweest met de samenwerkingspartners van de SER Overijssel. Met de partners werden de agenda's uitgewisseld. Er zijn afstemmingsoverleggen geweest met de voorzitters en secretarissen van de Economic Board Regio Zwolle, Twente Board en Strategic Board Cleantech Regio.

6 Overleg SER Overijssel en provincie

6.1 Bestuurlijk overleg

Op 7 juli 2022 sprak de SER Overijssel met de gedeputeerde Van Hijum. De volgende punten zijn besproken:

De volgende agenda wordt voorgesteld:

- Actueel SER Overijssel (Wijziging in de samenstelling van SER Overijssel);
- Ontwikkelingen bij de landelijke SER en regionale SER'en;
- Werkwijze en samenwerking;
- Briefadvies Brede welvaart en duurzame ontwikkelingsdoelen;
- Algemene punten waaronder verkiezingen Provinciale Staten 2023;

Op 15 november 2022 vond een jaarlijkse ontmoeting plaats tussen een delegatie van de leden van de SER Overijssel en de leden van het college van Gedeputeerde Staten en het management van de provincie Overijssel. De volgende thema's zijn besproken:

Kennismaking nieuwe leden SER Overijssel

Recent zijn er nieuwe leden door GS benoemd, op aanbeveling van werkgevers- en werknemersorganisaties. Door werkgevers en werknemers zijn Bianca Veneklaas-Reinds (VNO-NCW), Roland Logtmeijer (CNV) en Ronald Knoll (MKB Nederland Regio Zwolle) voorgedragen om benoemd te worden. Luc Lenferink (MKB Nederland Regio Zwolle), Ed Korsman (CNV) en Raymond Strikker (VNO-NCW) hebben afscheid genomen. Mariska ten Heuw was namens de arbeidsmarktregio's sinds januari 2011 vaste adviseur van SER Overijssel. Zij is geen wethouder meer en heeft haar rol als adviseur daarom beëindigd.

Stand van zaken lopende adviestrajecten

De lopende adviestrajecten zijn besproken:

- Cultuur
- Sociale innovatie
- Leefbaar platteland
- Brede welvaart
- Tekorten op de arbeidsmarkt

Vooruitblik nieuwe adviesthema's in 2023

SER Overijssel heeft een concept-Jaarplan opgesteld. In het conceptjaarplan is een groslijst van mogelijke onderwerpen op eigen initiatief opgenomen. De SER Overijssel gaat door met de lopende adviestrajecten die nog niet in 2022 afgerond zijn en pakt de gevraagde adviezen op. Daarnaast staat een advies aan de informateur op de groslijst. Pas na de verkiezingen wordt gekeken welk(e) onderwerp(en) uit de groslijst opgepakt kunnen worden waarbij aansluiting wordt gezocht bij de onderwerpen uit het nieuwe

coalitieakkoord. De SER Overijssel wil meer oog voor de balans tussen 'gevraagde' en 'ongevraagde' adviezen.

GS legt twee nieuwe adviesthema's aan de SER Overijssel voor: vrijetijdslandschappen en de verduurzaming van werklocaties. In afstemming met SER Overijssel gaan beide portefeuillehouders op een later moment in een gesprek met de SER de adviesaanvraag toelichten en uitwerken. Dit biedt ook de gelegenheid aan de SER om in te brengen waar haar meerwaarde en expertise ligt voor dit onderwerp. De nieuwe adviesthema's sluiten aan bij de groslijst van onderwerpen in het concept Jaarprogramma 2023 van de SER. Gedeputeerden De Witte en Van Hijum geven een toelichting op beide onderwerpen.

Provinciale Statenverkiezingen in 2023

De SER Overijssel werkt aan een digitaal communicatie-instrument dat voor de verkiezingen naar de provinciale fracties gestuurd wordt. De SER Overijssel gaat zelf geen verkiezingsdebatten organiseren, wel aansluiting zoeken bij de verkiezingsdebatten van andere partijen als het over de onderwerpen gaat waarover de SER Overijssel geadviseerd heeft. Het streven is om alle SER-adviezen te toetsen op de SDG's, zoals ook aan de provincie wordt geadviseerd te doen. Ook wil de SER Overijssel PS actiever benaderen rondom de adviestrajecten. Nu stuurt de SER Overijssel de adviezen door naar PS.

Kwetsbaarheid SER Overijssel

GS ziet de meerwaarde van de SER Overijssel als onafhankelijke adviesorgaan. Men beseft wel hoe kwetsbaar de SER Overijssel is. De positie van de secretaris-directeur is kwetsbaar. Zo is bijvoorbeeld administratieve ondersteuning geregeld via inhuur. Deze persoon is echter veel ziek waardoor de taken door de secretaris-directeur uitgevoerd moeten worden wat ten koste gaat van de begeleiding van de adviestrajecten. De SER-leden geven aan ook druk te zijn door hun actieve bijdrage aan de adviescommissies. Er is veel belasting bij de leden, maar het zorgt ook voor de betrokkenheid.

Gewenste jongerenvertegenwoordiging is lastiger gebleken dan gedacht. Bij sommige trajecten worden bijvoorbeeld Young Twente Board geraadpleegd. Er is echter geen structurele jongereninbreng. Bij de provincie wordt gewerkt met nieuwe manieren van jongerenbetrokkenheid binnen het programma Overijssel doet mee! Het is mogelijk om vraagstukken voor te leggen aan het programma zodat jongeren meedenken met de SER Overijssel.

Samenwerking wordt als positief ervaren

De aanwezigen beamen dat de samenwerking tussen GS en SER Overijssel constructief verloopt. Bij alle adviestrajecten is er bestuurlijke inbreng vanuit het college van GS. De SER Overijssel hoopt ook na de Statenverkiezingen goede verstandhouding te hebben met de nieuwe leden van het college van GS.

6.2 Ambtelijk overleg

Naast het bestuurlijk overleg is er in 2022 via de secretaris-directeur regelmatig ambtelijk overleg geweest met de provincie Overijssel. In het bijzonder met Cees Dijkhuizen, adviseur regionaal economisch beleid en regulier contactpersoon voor de SER namens de provincie.

7 Profilering en communicatie

7.1 Werkgroep communicatie

In het kader van de aankomende Provinciale Statenverkiezingen in 2023 is in de loop van 2022 gedacht over de profilering van de SER Overijssel. Er is een werkgroep samengesteld om na te denken over de communicatie in de periode vlak vóór en vlak na de Provinciale Statenverkiezingen 2023.

7.2 Website

Op de website www.ser-overijssel.nl wordt op een overzichtelijke wijze aandacht besteed aan de activiteiten van de SER Overijssel en de adviestrajecten. Op de website van de SER Overijssel worden ook columns van de voorzitter gepubliceerd, die gerelateerd zijn aan de actualiteiten en de thema's van de adviestrajecten van de SER Overijssel.

In 2022 besloot de beheerder van de website te stoppen met de werkzaamheden. Op korte termijn werd gezocht naar een nieuwe beheerder. Het bedrijf SIGBAR uit Groningen heeft het beheer van de website overgenomen.

Bijlage 1: samenstelling SER Overijssel in 2022

Onafhankelijke voorzitter:

Harry Webers

Werkgeversgeleding:

Arjen Vels		VNO NCW Midden, tevens vicevoorzitter
Clazinus Netjes		VNO NCW Midden
Raymond Strikker	tot 27 januari 2022	VNO NCW Midden
Luc Lenferink	tot 7 juli 2022	MKB Nederland
Paul Braakhuis		MKB Nederland
Bianca Veneklaas	vanaf 22 september 2022	VNO-NCW / HISWA-RECRON
Ronald Knoll	vanaf 22 september 2022	MKB Nederland

Werknemersgeleding:

Coby Adema		FNV, tevens vicevoorzitter
Monique Daamen		FNV
Wilfred Beens		FNV
Lubbert Schenk		CNV
Ed Korsman	tot 21 april 2022	CNV
Roland Logtmeijer	vanaf 22 september 2022	CNV

Adviseurs in de SER Overijssel:

Ben Haarman		LTO Noord
Mariska ten Heuw	tot 7 juli 2022	arbeidsmarktregio's
Rob de Geest	vanaf 24 november 2022	arbeidsmarktregio's

Daarnaast waren nog de volgende adviseurs verbonden aan de SER Overijssel via vooroverleg:

Hans Bakker	MKB Nederland
Rob Oostermeijer	VNO-NCW Midden

Secretaris-directeur:

Aljona Wertheim-Davygora

Relatie met de provincie Overijssel

Administratieve ondersteuning:

Caroline Wiering

Beleidsadviseur account SER Overijssel:

Cees Dijkhuizen

Portefeuillehouder SER Overijssel namens GS:

Eddy van Hijum

Bijlage 2: schema activiteiten SER-leden en -secretariaat in 2022

<i>Activiteit</i>	<i>Datum</i>
SER-vergaderingen	
SER-vergadering	27 januari
SER-vergadering	21 april
SER-vergadering	7 juli
SER-vergadering	22 september
SER-vergadering	24 november
Voorzittersoverleg	
Voorzittersoverleg	17 januari
Voorzittersoverleg	7 april
Voorzittersoverleg	23 juni
Voorzittersoverleg	8 september
Voorzittersoverleg	10 november
Adviestraject Circulaire economie	
Overleg adviescommissie Circulaire economie	4 januari
Aanbieding adviesrapport aan de gedeputeerde	9 februari
Symposium Leren en circulair	30 juni
Adviestraject Brede welvaart/ SDG's	
Afstemming Trendbureau	26 januari
Afstemming met team Onderzoek en advies	31 januari
Expertmeeting Brede welvaart/ SDG's	1 maart
Overleg adviescommissie Brede welvaart	3 mei
Aanbieden briefadvies aan GS	16 mei
Afstemming met team Onderzoek en advies	1 september
Overleg adviescommissie Brede welvaart	9 november
Afstemming provincie (adviescommissie in gesprek met gedeputeerde Eddy van Hijum en onderzoekers team Onderzoek en advies)	16 november
Adviestraject Kennisvalorisatie	
Reactie van GS op het advies	11 januari
Presentatie netwerkevent Konnect Noord-Nederland	18 maart
Voorbespreking werkbezoek Universiteit Twente	22 augustus
Werkbezoek Universiteit Twente	22 september
Adviestraject Digitalisering	
Reactie van GS op het advies	11 januari
Lancering magazine Digitalisering	1 maart
Adviestraject Sociale innovatie	
Afstemming met SER Diversiteit in Bedrijf	26 januari
Afstemming met Windesheim lectoraat Sociale innovatie	8 februari
Afstemming met provincie Overijssel (sociale innovatie en arbeidsmarkt)	16 februari
Afstemming met SER (adviestraject Sociale innovatie)	17 februari
Aanbieding briefadvies (diversiteit en inclusie) aan GS	25 februari
Afstemming met SER Diversiteit in Bedrijf	28 februari
Afstemming met provincie Overijssel (sociale innovatie en mkb-beleid)	10 maart
Overleg adviescommissie Sociale innovatie	11 mei
Overleg adviescommissie Sociale innovatie	7 juni
Input experts conceptbriefadvies	oktober
Gesprek met gedeputeerde Tijs de Bree	10 november
Aanbieden briefadvies sociale innovatie aan GS	1 december

Adviestraject de maatschappelijke en economische impact van cultuur en de creatieve sector

Overleg adviescommissie Cultuur en creatieve sector	30 maart
Afstemming provincie Overijssel	4 april
Afstemming met externe adviseur	12 april
Overleg adviescommissie Cultuur en creatieve sector	26 april
Afstemming met externe adviseur	3 juni
Werkbezoek adviescommissie naar Tetem (Enschede)	16 juni
Afstemming team Onderzoek en advies	16 augustus
Afstemming strateeg provincie Overijssel	16 augustus
Afstemming strateeg provincie Overijssel	25 augustus
Vorbereiding werkbezoek Cibap (Zwolle)	29 augustus
Expertmeeting Cultuur en economie	21 september
Overleg adviescommissie Cultuur en creatieve sector	26 september
Werkbezoek adviescommissie naar Cibap (Zwolle)	27 september
Afstemming team Onderzoek en advies	29 september
Gesprek met gedeputeerden Roy de Witte en Eddy van Hijum	27 oktober
Afstemming strateeg provincie Overijssel	1 november
Overleg adviescommissie Cultuur en creatieve sector	14 november
Aanbieden briefadvies sociale innovatie aan GS	6 december

Adviestraject Platteland vitaal

Afstemming provincie	7 maart
Afstemming provincie	11 april
Overleg adviescommissie Platteland vitaal	5 mei
Startbijeenkomst adviestraject	9 mei
Afstemming team Onderzoek en advies	6 september
Afstemming OVKK	9 september
Afstemming provincie en OVKK	13 september
Interviews leden OVKK	oktober
Overleg adviescommissie Platteland vitaal met gedeputeerde Roy de Witte	15 november
Afstemming OVKK	15 november
Bijdrage ALV OVKK	28 november
Aanbieden briefadvies sociale innovatie aan GS	8 december

Verkenning Werk voor toekomst – toekomst voor werk (Trendbureau Overijssel)

Afstemming Trendbureau Overijssel	24 januari
Denkdiner Trendbureau Overijssel	24 maart
Afstemming Trendbureau Overijssel	6 april
Denkdiner Trendbureau Overijssel	21 april
Denkdiner Trendbureau Overijssel	19 mei
Denkdiner Trendbureau Overijssel	23 juni
Afstemming Trendbureau Overijssel	7 juli
Denkdiner Trendbureau Overijssel	27 september
Afstemming Trendbureau Overijssel	27 oktober
Afstemming Trendbureau Overijssel	16 november

Adviestraject Arbeidsmarktproblematiek maatschappelijke sectoren

Vergadering provinciale en landelijke SER'en over advies Arbeidsmarktproblematiek	17 januari
Vergadering provinciale en landelijke SER'en over advies Arbeidsmarktproblematiek	27 januari
Afstemming secretarissen regionale SER'en	14 februari
Afstemming secretarissen regionale SER'en	9 maart
Afstemming secretarissen regionale SER'en	25 maart
Overleg adviescommissie Arbeidsmarktproblematiek	4 april
Afstemming met het landelijke traject AMS	4 april
Overleg adviescommissie Arbeidsmarktproblematiek	13 mei
Afstemming Etil analyse tekorten	13 mei
Afstemming secretarissen regionale SER'en	9 juni
Overleg adviescommissie Arbeidsmarktproblematiek	13 juni

Commissie communicatie	Symposium Tekorten op de arbeidsmarkt SER Noord-Nederland	29 september
	Overleg adviescommissie Arbeidsmarktproblematiek	27 oktober
	Ontwerp digitaal communicatie-instrument	25 augustus
	Overleg commissie communicatie	24 oktober
Bestuurlijk overleg provincie	Ontwerp digitaal communicatie-instrument	7 november
	Bestuurlijk overleg met gedeputeerde Van Hijum	7 juli
	Jaarlijks gesprek GS-SER Overijssel	15 november
Congressen, afstemming met partners en werkbezoeken		
	Klankbordgroep basisvaardigheden provincie Overijssel	11 januari
	Infosessie landelijk gebied provincie Overijssel	13 januari
	Expertmeeting Overijssels arbeidsmarktbeleid	27 januari
	Oratie Marijn Molema (FSP) Dialectiek van ons regionaal ontwikkelingsdenken	28 januari
	Week van de circulaire economie Regio Zwolle	7 februari
	Overijsselse Circulaire innovatie top-20	9 februari
	Afstemming SER (jongerenplatform)	18 februari
	Presentatie jongerenparticipatie bij SER Vlaanderen in samenwerking met SER Jongerenplatform	23 februari
	Opname Magazine Digitalisering	1 maart
	Presentatie kennisvalorisatie bij Konnect Noord-Nederland	18 maart
	Overijssels cultuurcongres	20 mei
	Ondernemerspeiling	23 mei
	Afstemming SER Noord-Nederland	14 juni
	Afstemming werkgeversdelegatie SER Overijssel	15 juni
	Adviescommissie Windesheim Sociale Innovatie Oost NL	23 juni
	Afstemming werknemersdelegatie SER Overijssel	30 juni
	Cibap VIP-tour	4 juli
	Afstemming met het management provincie Overijssel	5 juli
	Afstemming financiën provincie Overijssel	20 juli
	Zomergesprekken Oost NL	15 augustus
	Kennismaking nieuw lid SER Overijssel	24 augustus
	Zomergesprekken Oost NL	25 augustus
	Zomergesprekken Oost NL	30 augustus
	Zomergesprekken Oost NL	31 augustus
	Kennismaking nieuw lid SER Overijssel	12 september
	Werkbezoek Regio Zwolle naar Den Haag	15 september
	Afscheidscollege Jouke van Dijk	15 september
	Jaarlijkse afstemming Strategic Board Cleantech regio	21 september
	Werkbezoek Universiteit Twente	22 september
	Jaarlijkse afstemming met Economic Board Regio Zwolle	28 september
	Afstemming met het management provincie Overijssel	3 oktober
	Jaarlijkse afstemming Twente Board	4 oktober
	Directiediner kopgroep basisvaardigheden	27 oktober
	Startbijeenkomst PPLG	30 oktober
	Dorpsschool 'Blijven wonen in je eigen dorp'	17 november
Regionale SER'en		
	Secretarissenoverleg	16 maart
	Afscheid Mariëtte Hamer	1 april
	Secretarissenoverleg	17 mei
	Voorzittersoverleg en afscheid SER Zeeland	24 juni
	Kennissessie regionale SER'en bij de SER Den Haag	5 september
	Secretarissenoverleg	5 september
	Voorzittersoverleg	1 december
	Afstemming Leo Dubbeldam	8 december
	Secretarissenoverleg met Leo Dubbeldam	20 december

Colofon

Auteur

SER Overijssel

Uitgave

SER Overijssel brengt gevraagd en ongevraagd adviezen uit aan het provinciebestuur van Overijssel over het door de provincie te voeren sociaal-economisch beleid.

Website

www.ser-overijssel.nl

Zwolle, 7 februari 2023

